

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان امور دانشجویان

شیوه نامه اجرایی بورس دانش

به منظور تقویت رشته های مورد نیاز کشور و همچنین تشویق استعدادهای برتر نظام آموزشی، به تعدادی از دانش آموختگان مقاطع دبیرستان، کارشناسی و کارشناسی ارشد از طریق آزمون، طبق این شیوه نامه و مصوبات شورای مرکزی بورس همه ساله بورس دانش اعطا می گردد. این شیوه نامه (دستور العمل اجرایی) به استناد بند ب و د ماده ۱ و بند ۲ و ۵ بخش ج ماده ۲ «قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۰۱، فصل چهارم» نقشه جامع علمی کشور و «آیین نامه جامع اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان ایرانی» مصوب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری در تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۹، به شرح زیر تدوین گردیده است:

ماده ۱: تعاریف و اختصارات

- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- سازمان: سازمان امور دانشجویان
- شورا: شورای مرکزی بورس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- اداره کل: اداره کل بورس و اعزام دانشجویان
- سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور
- مؤسسه: هر یک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی دولتی دارای مجوز از مراجع ذی ربط که طبق مقررات وزارت فعالیت می کنند.
- بورس: امتیاز مادی یا معنوی است که به یک شخص جهت تحصیل در یک یا بخشی از مقطع تحصیلی اعطا می گردد.
- بورسیه: شخصی که در مدتی از تحصیل خود از امتیاز بورس استفاده کرده باشد.
- متقاضی: شخصی که درخواست استفاده از امتیاز بورس داشت جهت ادامه تحصیل طبق این شیوه نامه را داشته باشد.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

برگزاری

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان امور دانشجویان

- کارگروه تخصصی: گروهی از متخصصین و خبرگان مشکل از نمایندگان اداره کل و نماینده معاونت آموزشی و پژوهشی وزارت که وظیفه سیاست گذاری و تصمیم سازی در ارتباط با تعیین اولیه رشته/گرایش هایی که تحت این بورس هستند و مصاحبه متقاضیان را بر عهده دارند.

- سامانه یکپارچه: سامانه ای یکپارچه که در پایگاه سازمان، جهت راهبری و تسهیل فرآیند اعطای بورس ایجاد شده است.

ماده ۲: اهداف

هدف از این بورس، تشویق و هدایت استعدادهای برتر نظام آموزش و پرورش کشور به رشته/گرایش های مغفول مانده و دارای اولویت (بر اساس استناد فرادستی) و تأیید شورای مرکزی بورس با تأکید بر حوزه های علوم پایه، علوم انسانی، و هنر در مؤسسات سراسر کشور می باشد.

ماده ۳: تسهیلات

۱-۱- پذیرفته شدگان علاوه بر عدم پرداخت شهریه بابت تحصیل، مقرری ماهانه و در صورت نیاز خوابگاه دریافت می نمایند.

تبصره ۱: میزان مقرری پس از تصویب در شورا و به شرط تأمین اعتبار، جهت درج در دفترچه کنکور سراسری به سازمان سنجش اعلام می گردد.

۲-۲- مدت زمان استفاده از بورس، حداکثر ۴ نیم سال تحصیلی برای مقطع کاردانی، حداکثر ۸ نیم سال تحصیلی برای مقطع کارشناسی، حداکثر ۴ نیم سال تحصیلی برای مقطع کارشناسی ارشد و حداکثر ۸ نیم سال تحصیلی برای مقطع دکتری می باشد.

۳-۳- مقرری بورس به حساب بورسیه به صورت ماهانه واریز می شود.

تبصره ۲: مؤسسه محل تحصیل موظف است در پایان هر نیمسال تحصیلی، وضعیت آموزشی و تأیید واریز مقرری بورسیه را از طریق سامانه یکپارچه بورس به سازمان اعلام نماید.

ماده ۴: شرایط عمومی

۴-۱- ایمان و اعتقاد به مبانی دین مبین اسلام و نظام جمهوری اسلامی ایران

تبصره ۵: داوطلبان از اقلیت های مذهبی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران فقط از شرط ایمان و اعتقاد به مبانی دین مبین اسلام مستثنی هستند.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان امور دانشجویان

۴-۲- التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و رکن اساسی آن، یعنی ولایت فقیه

۴-۳- رعایت تقوا در گفتار و کردار که نشانه آن انجام واجبات و اجتناب از محرمات است.

۴-۴- وابسته نبودن به احزاب و گروه های ملحد، محارب و غیرقانونی

۴-۵- حسن شهرت و نداشتن سوء پیشینه کیفری

۴-۶- نداشتن حضور و فعالیت های مغایر با قوانین و شیوه های اخلاقی در فضای مجازی و عدم ارتباط با شبکه های

معاند

۴-۷- دارا بودن کارت پایان خدمت وظیفه یا معافیت دائم، معافیت تحصیلی و یا دفترچه آماده به خدمت برای
متقاضیان مذکور

۴-۸- داشتن توانایی جسمی، علمی و مهارتی لازم مناسب با رشته تحصیلی، الزامات حرفه ای و مطابق با اهداف
بورس

ماده ۵: شرایط اختصاصی

۵-۱- شرایط پذیرش بورسیه، شامل تعداد، جنسیت، حداکثر سن، رشته، شرایط جسمانی، معدل مقطع تحصیلی
قبلی (دیپلم، کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد)، پس از تصویب در شورا جهت درج در دفترچه آزمون سراسری
به سازمان سنجش اعلام می گردد.

۵-۲- شرکت در آزمون سراسری و قبولی در کد رشته انتخابی

۵-۳- تأیید صلاحیت علمی و عمومی توسط کارگروه تخصصی

ماده ۶: فرآیند اعطای بورس

مراحل پذیرش متقاضیان بورس به شرح زیر می باشد:

۶-۱- رشته های هدف هر ساله توسط کارگروه تخصصی تعیین و جهت تأیید نهایی به شورا اعلام می گردد.

۶-۲- سازمان به صورت سالانه تعداد سهمیه بورس مؤسسات در رشته/گرایش های تأیید شده در شورا و شرایط
عمومی و اختصاصی پذیرش را به سازمان سنجش اعلام می نماید.

۶-۳- سازمان سنجش، کد رشته های دارای این بورس را در دفترچه انتخاب رشته آزمون سراسری قید می نماید.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان امور دانشجویان

تبصره ۱: اعلام رشته های تأیید شده در دفترچه کنکور سراسری به صورت دو کد مجزا دارای بورس و بدون بورس قید می گردد.

تبصره ۲: کلیه مکاتبات رسمی در این خصوص از طریق اداره کل صورت می پذیرد.

۴-۶- متقاضیان می توانند کد رشته مربوط به این بورس را در دفترچه کنکور سراسری انتخاب نمایند. انتخاب کد رشته های دارای این بورس مانع از انتخاب کدرشته های مشابه بدون بورس توسط داوطلب نمی باشد.

۵-۶- داوطلبی که در کد رشته بورس به صورت اولیه پذیرش شود، در صورت داشتن شرایط مندرج در دفترچه انتخاب رشته، دعوت به مصاحبه می شود.

تبصره ۳: مصاحبه توسط کارگروه تخصصی در اداره کل و یا در دانشگاههای مراکز استان به نمایندگی از سازمان صورت می پذیرد.

تبصره ۴: سازمان سنجش حداقل ۳ برابر سهمیه درخواستی در آن کدرشته را صرفاً از بین داوطلبانی که در بین ۱۰ درصد برتر آن گرایش در هر یک از مناطق سه گانه (۱، ۲ و ۳) هستند جهت دعوت به مصاحبه، به سازمان معرفی می نماید.

۶-۶- در صورت کسب نمره لازم داوطلب در مصاحبه، وی به عنوان بورسیه به سازمان سنجش و جهت اعلام نتایج معرفی می شود. در صورت عدم کسب نمره لازم در مصاحبه، داوطلب از بین کد رشته های بعدی انتخابی خود، روال معمول رقابت با سایر داوطلبین را طی خواهد نمود.

۷-۶- اعلام قبول شدگان نهایی توسط سازمان سنجش به سازمان

۸-۶- اعلام ثبت نام و شروع به تحصیل بورسیه به سازمان از طرف مؤسسه محل تحصیل

ماده ۷: سایر مقررات

۱-۷- بورسیه های دانش جهت دریافت سایر بورس ها در مقاطع بالاتر در اولویت هستند.

۲-۷- بورس تحصیلی و مزایای ناشی از آن در صورت تأمین اعتبار قابل پرداخت خواهد بود.

۳-۷- در صورت تغییر رشته/گرایش فرد بورسیه، ادامه بورس مشروط به:

۱- رشته/گرایش جدید در دفترچه انتخاب رشته (دفترچه منتشر شده در همان سال درخواست انتقال) جزو اولویت های این بورس باشد

۲- موافقت شورا

امکان پذیر است.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی(فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان امور دانشجویان

۴-۷- چنانچه دانشجوی بورسیه، تحصیل خود را به پایان نرساند و از تحصیل انصراف دهد یا اخراج شود، باید تمامی هزینه های پرداختی از جمله مقرری ماهانه را به ارزش روز انصراف یا اخراج عودت دهد. موارد خارج از اراده دانشجوی بورسیه در شورای مرکزی بورس بررسی خواهد شد.

۵-۷- چنانچه در طول دوره تحصیل، به دلایل مندرج در آئین نامه انصباطی دانشجویان، علیه بورسیه رأی قطعی صادر شود، سازمان مجاز است تا بورس را لغو نماید و تمامی هزینه های پرداختی از جمله مقرری ماهانه را به ارزش روز انصراف یا اخراج از بورسیه مطالبه و دریافت نماید.

۶-۷- مهمان شدن بورسیه در سایر مؤسسات، علاوه بر رعایت مفاد آئین نامه میهمانی و نقل و انتقال دانشجویان دانشگاه، تنها با موافقت اداره کل بلامانع است. در صورت عدم موافقت اداره کل دانشجوی بورسیه موظف است تمامی هزینه های پرداختی از جمله مقرری ماهانه را به ارزش روز عودت دهد.

۷-۷- در طول مدت مخصوص تحصیلی، تسهیلات بورس پرداخت نشده و در صورت حذف ترم با دلایل موجه، تسهیلات ترم بعد قطع خواهد شد.

تبصره ۱: دانشجویان دکترا که فرصت تحقیقاتی داخل و خارج از کشور را با استفاده از بورس سازمان امور دانشجویان سپری می نمایند، در طول این مدت تنها از مقرری بورس فرصت استفاده می نمایند.

۸-۷- بورسیه، از هر حیث تابع آئین نامه ها و مقررات دوره های تحصیلی مؤسسات خواهد بود.

۹-۷- پس از اتمام دوره تحصیلی بورسیه، صدور مدارک دانش آموختگی وی مطابق با آئین نامه های آموزش رایگان مؤسسات می باشد و بورس دانش تعهدی اضافه بر آن، برای بورسیه ایجاد نمی کند. البته در صورت تقاضای بورسیه به لغو تعهدات آموزش رایگان، علاوه بر هزینه مربوطه، مبالغ مربوط به تسهیلات بورس دانش (به ارزش مقرری پرداختی در روز تقاضای لغو) نیز باید توسط بورسیه پرداخت گردد.

۱۰-۷- چنانچه معدل بورسیه در یک ترم جزو ۲۵ درصد اول هم ورودی های هم رشته/اگرایش خود نباشد، بورس شش ماهه بعدی قطع خواهد شد. تکرار دو ترم متوالی یا سه ترم غیر متوالی این مورد، منجر به لغو کامل بورس می گردد.

۱۱-۷- حداقل واحد های گذرانده شده بورسیه مقطع کارشناسی در طی ۴ نیمسال تحصیلی متوالی نباید از واحد کمتر باشد. در غیر این صورت بورسیه دانشجو قطع می گردد.

۱۲-۷- حداقل واحد های گذرانده شده بورسیه مقطع کارشناسی ارشد در طی ۲ نیمسال نخست تحصیلی نباید از واحد کمتر باشد. در غیر این صورت بورسیه دانشجو قطع می گردد.

۱۳-۷- حداقل واحد های گذرانده شده بورسیه مقطع دکتری در طی ۲ نیمسال نخست تحصیلی نباید کمتر از ۱۶ واحد باشد. همچنین این دانشجویان بورسیه باید امتحان جامع (در صورت وجود) خود را تا ترم چهارم گذرانده باشند. در غیر این صورت بورسیه دانشجو قطع می گردد.

۱۴-۷- بورسیه که یک ترم مشروط شود بورسیه تحصیلی به صورت کامل لغو خواهد شد.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

بریعاتی

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان امور دانشجویان

تبصره ۲: در شرایط خاص (قهری و خارج از اراده دانشجوی بورسیه) با ذکر دلایل، همراه با مستندات، با رأی و تصمیم شورا امکان برقراری مجدد تسهیلات وجود خواهد داشت.

تبصره ۳: در صورت لغو کامل بورس، طبق موارد مندرج در این شیوه نامه، تمامی تسهیلات دریافتی در سالهای گذشته باید توسط بورسیه به ارزش روز لغو بورس عودت داده شود.

این شیوه نامه مشتمل بر ۷ ماده و ۱۰ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ به تصویب شورا رسیده و از تاریخ ابلاغ قابل اجراء است. ضمناً کلیه شیوه نامه های مغایر با آن لغو و هرگونه اصلاح یا تغییر مفاد شیوه نامه تنها با تصویب شورا معتبر می باشد.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹